

Nd.

521. Frumvarp til laga

um girðingar til varnar gegn útbreiðslu næmra sauðfjársjúkdóma og heimild til samþykktu um fjárskipti.

(Eftir 2. umr. í Nd.).

I. KAFLI

Um varnarlinur.

1. gr.

Skipta skal öllu landinu í sóttvarnarsvæði með fjárheldum girðingum, þar sem þess gerist þörf, til varnar gegn fjársamgöngum og útbreiðslu næmra búfjársjúkdóma milli héraða eða landshluta.

Girðingar þessar skulu enn fremur lagðar með hliðsjón af heppilegum ráðstöfunum til útrýmingar búfjársjúkdómum, ef til kemur. Varnarlinurnar afmarka sóttvarnarsvæðin.

2. gr.

Varnarlinur skulu vera þessar:

1. Við Þjórsá.
2. Við Ölfusá, Hvítá og Jökulfallið.
3. Yfir Reykjanesið hjá Straumi til Herðisarvíkur.
4. Frá Hvalfirði í Langjökul.
5. Við Hvítá í Borgarfirði upp í Stafholtstungur og þaðan milli Hvítár og Norðurár norður í varnarlínu nr. 11.
6. Yfir Snæfellsnes milli Skógarness og Álftafjarðar.
7. Úr Hvammsfirði í Hrútafjörð.
8. Úr Gilsfirði í Bitrufjörð.

9. Úr Kollafirði í Ísafjörð.
  10. Úr Þorskafirði í Steingrímsfjörð.
  11. Úr Hrútafjarðar—Hvammfjarðargirðingu í Langjökul.
  12. Með Blöndu í Kjalargirðingu eða Hofsjökul.
  13. Með Héraðsvötnum og Jökulsá eystri í Hofsjökul.
  14. Með Skjálfafljóti.
  15. Með Jökulsá á Fjöllum.
  16. Frá sjó við Kópasker í Loka við Pistilfjörð.
  17. Úr Jökulsá í Miðfjörð.
  18. Með Jökulsá á Brú.
  19. Frá Eskifirði um Eskifjarðarheiði með Eyvindará í Lagarfljót við brúna, og úr botni Lagarfljóts með Gilsá um Fossárdal í Berufjörð.
  20. Úr Hornafjarðarfljóti í Vatnajökul.
  21. Með Jökulsá á Breiðamerkursandi.
  22. Milli Langjökuls og Hofsjökuls nálægt Hvannavallakvísl norðan Hveravalla og Kjalhrauns milli Rjúpnafells og Dúfunefsfells.
  23. Úr girðingu undir tölulið 19, sem næst sýslumörkum milli Austur-Skaftafells-sýslu og Suður- og Norður-Múlasýslu til jökla.
- Girðingar þær, sem hér um ræðir og ekki eru þegar fullgerðar, skulu kostaðar af ríkinu og lagðar þegar mæðiveikinefnd telur það nauðsynlegt. Mæðiveikinefnd skal leita um það samþykkis landbúnaðarráðherra í hvert skipti.

3. gr.

Girðingarstæði skulu valin þar, sem best skilyrði eru til varnar af náttúrunnar hendi, eftir því sem við verður komið án þess að svipta upprekstrarfélög eða einstakar jarðir aðgangi að afréttarlöndum þeirra eða heimahögum, nema brýn nauðsyn krefji.

Skulu þau nánar ákveðin í samráði við fulltrúa, er hlutaðeigandi sýslunefndir velja til þess.

Nú kemur í ljós, að viðunandi girðingarstæði fæst ekki án þess að skerða lönd jarða eða upprekstrarfélaga, og skal þá leitast við að bæta það á þann hátt að eftirláta þeim tilsvarendi lönd í skiptum, ef unnt er.

Komi aðilar sér eigi saman um landskipti, skulu þeir tilnefna sinn manninn hvor, en sýslumaður oddamann, ef aðilar eru innan sýslu. En ef ágreiningur um landskiptin er milli sýslna, skal landbúnaðarráðherra tilnefna oddamann, og skal gerð þeirra vera fullnaðarúrskurður um málið.

Bætur þær, sem þeir ákveða, greiðast af heim, sem landið fá, eftir notagildi þess. Nægi það ekki, greiðir ríkissjóður og hlutaðeigandi sýslusjóður það, sem á vantar, að hálfu hvor.

4. gr.

Meðan þörf er girðinga þeirra, er um ræðir í 2. gr., til varnar gegn fjársamgöngum í því skyni að hefta útbreiðslu næmra sauðfjársjúkdóma, skal viðhald og endurbýgging girðinganna greitt að $\frac{2}{3}$ úr ríkissjóði og $\frac{1}{3}$ úr hlutaðeigandi sýslusjóðum. Heimilt er sýslunefndum að leggja sérstakt gjald á búfjáreigendur, miðað við fénaðartölu þeirra, til þess að standast þennan kostnað.

Landbúnaðarráðherra ákveður með reglugerð, að fengnum tillögum mæðiveikinefndar, hverjir skuli bera kostnaðinn af hverri einstakri varnarlinu og í hvaða hlutföllum, ef um fleiri en eitt sýslufélag er að ræða.

Sýslunefndir skulu kjósa einn eða fleiri menn hver til þess að vera í ráðum með framkvæmdarstjóra um framkvæmd verksins.

Ákvæði þessarar greinar um skyldu sýslufélaga til að halda við varnarlinum kemur til framkvæmda jafnóðum og varnarlinur þær, er um ræðir í 2. gr., hætta að vera aðalvarnarlinur gegn þeim fjárpestum, sem nú geisa.

Ákveður landbúnaðarráðherra, eftir tillögu mæðiveikinefndar, hverjar línur skuli vera aðalvarnarlínur á hverjum tíma.

5. gr.

Bannað er að flytja sauðfé yfir varnarlínur nema eftir tillögum sauðfjárræktar-ráðunautar og með leyfi mæðiveikinefndar, eða þeirra, er síðar kunna að taka við störfum hennar.

Kindur, sem sleppa yfir varnarlínur, má ekki reka aftur yfir þær, en skulu teknar til slátrunar, þar sem þær koma fyrir, en eigendum skal gera það verð úr, sem unnt er.

Landbúnaðarráðherra getur ákveðið, að bann það, sem hér um ræðir, nái einnig til annars búpenings, ef alvarlegur smitandi sjúkdómur kemur upp í honum.

Nú kemur upp alvarlegur smitandi búfjárjúkdómur, sem ekki er í næstu hér-udum, og skal þá setja varðmenn til frekara öryggis meðfram þeim varnarlínunum, sem nauðsynlegt er að tryggja til þess að hindra útbreiðslu veikinnar.

Landbúnaðarráðherra getur enn fremur, að fengnum tillögum mæðiveikinefndar, eða þeirra stofnana, er síðar færu með þessi mál, fyrirskipað niðurskurð búfjár á takmörkuðum svæðum til útrýmingar og varnar útbreiðslu næmra sjúkdóma.

Kostnaður við vörzluna greiðist úr ríkissjóði, en útrýmingarkostnaður greiðist samkvæmt almennri bótaskyldu eða eftir sérstökum lögum, sem sett kunna að verða um það efni.

6. gr.

Framkvæmdastjóri mæðiveikivarnanna skal hafa á hendi allar framkvæmdir og eftirlit með, að ákvæðum þessara laga sé fylgt, undir stjórn mæðiveikinefndar og landbúnaðarráðherra.

Nú hættir mæðiveikinefnd störfum, og skal þá landbúnaðarráðherra ráðstafa störfum framkvæmdastjóra og mæðiveikinefndar, að fengnum tillögum Búnaðar-félags Íslands.

II. KAFLI

Um samþykktir til útrýmingar smitandi búfjárjúkdómum.

7. gr.

Heimilt er fjáreigendum, sem búsettir eru á sama sóttvarnarsvæði, eða einstök-um héruðum, ef þau eru einangruð frá öðrum sveitum, eða auðvelt að einangra þau frá öllum fjársamgöngum við þær, að gera samþykkt um útrýmingu á smitandi bú-fjárjúkdómum, með fjárskiptum eða á annan hátt.

8. gr.

Nú þykir fjáreigendum innan ákveðins sóttvarnarsvæðis, eða á einhverjum hluta þess, er uppfyllir skilyrði 7. gr. um einangrun, ástæða til, að gerð sé samþykkt um útrýmingu búfjárjúkdóms, og skulu þeir þá, eftir að hafa leitað álits mæðiveiki-nefndar, snúa sér til allra hreppsnefnda á viðkomandi svæði með áskorun um, að þær, hver í sínum hreppi, boði á venjulegan hátt til fundar meðal fjáreigenda, til að ræða málið og kjósa með hlutbundnum kosningum þrjá fulltrúa til að mæta á sam-eiginlegum fundi fyrir sóttvarnarsvæðið. Á sama hátt og eftir sömu reglum getur mæðiveikinefnd haft frumkvæði um málið.

Fulltrúafundur er lögmaður, ef mættir eru fulltrúar frá $\frac{2}{3}$ af þeim hreppum eða hreppshlutum, sem eru á því svæði, er útrýmingunni er ætlað að ná til. Mæðiveiki-nefnd ber að láta fulltrúa fyrir sína hönd mæta á fundinum. Nú fallast $\frac{3}{4}$ mættra fulltrúa á, að komið sé á samþykkt um áðurgreint efni, og skulu þeir þá gera frum-varp til slíkrar samþykktar.

9. gr.

Í frumvarpi til samþykktar skal þetta tekið fram:

1. Hreppar eða hreppshlutar, er samþykktinni er ætlað að ná til.
  2. Hvenær útrýmingin skuli fram fara í fyrsta lagi.
  3. Um skipun fulltrúaráðs og um kosningu framkvæmdanefndar, er skipuð sé minnst 3 mönnum.
  4. Ákvæði um helztu verkefni framkvæmdanefndar.
  5. Önnur ákvæði, er málið varða.
- Mæðiveikinefnd skal gefa út fyrirmynd að samþykktum þeim, er hér um ræðir.

10. gr.

Nú samþykkir fundurinn frumvarp með $\frac{3}{4}$ atkvæða mættra fulltrúa, og skal hann þá kjósa kjörstjórn, er hafi á hendi undirbúning atkvæðagreiðslunnar og talningu atkvæða. Kjörstjórnin velur sér sjálf formann, hún ákveður, hvenær atkvæðagreiðslu skuli lokið í hreppnum og fyrir hvaða tíma atkvæðaseðlar og fundargerð skuli komið til kjörstjórnar og hvenær talning atkvæða skuli fara fram.

11. gr.

Nú hefur frumvarp til samþykktar verið samþykkt á fulltrúafundi með $\frac{3}{4}$ atkvæða allra mættra fulltrúa, og skal það því næst sent öllum hreppsnefndum í þeim hreppum, sem samþykktinni er ætlað að ná til.

Hreppsnefndum skal þá skylt að boða til fundar í hreppnum með hæfilegum fyrirvara, og skal taka fram í fundarboði, að frumvarp til samþykktar um útrýming liggja fyrir til atkvæðagreiðslu.

Atkvæðisrétt um samþykktina hafa allir framteljendur búsettir í hreppnum, ef þeir hafa átt 25 kindur eða fleiri við síðasta skattframtal.

Skrá yfir atkvæðisbæra menn skal láta fylgja fundarboðinu.

Atkvæðagreiðslan skal vera leynileg og framkvæmd á sama hátt og tíðkast við kosningar í sveitamálefnum.

12. gr.

Hreppsnefndaroddviti hvers hrepps, eða varamaður hans, stjórnar atkvæðagreiðslu á hreppsfundi þeim, er um ræðir í 11. gr.

Hann tilnefnir 2 ritara, er tvíríta fundargerðina. Hann skal og kynna fundarmönnum rækilega frumvarp það til samþykktar, er fyrir liggur, og ákvæði laga, er að því lúta.

Að því loknu skal fara fram atkvæðagreiðsla um samþykktina, og greiða þar atkvæði allir atkvæðisbærir menn, sem mættir eru á fundinum.

Atkvæðagreiðsla má ekki standa skemur en 2 klst., nema allir atkvæðisbærir menn hafi neytt atkvæðisréttar síns. Ekki er skylt, að hún standi lengur en 5 klst. Atkvæðagreiðslu má ekki slíta fyrr en hálfri klukkustund eftir að síðasta atkvæði var greitt.

Að lokinni atkvæðagreiðslu innsiglar fundarstjóri umbúðir atkvæðaseðlanna ásamt samriti af fundargerð, kjörskrá og ónotuðum og ógildum atkvæðaseðlum. Sendir hann það síðan til kjörstjórnarinnar.

13. gr.

Kjörstjórnin skal koma saman þann dag, er ákveðið hefur verið, samanber 10. gr., til þess að rannsaka fundargerðirnar og telja atkvæðin.

Formaður kjörstjórnar stjórnar talningunni og lætur rita kjörfundargerð, er beri með sér, úr hvaða hreppum eða hreppshlutum kjörstjórninni hafa borizt fundargerðir, og tölu atkvæðaseðla. Síðan telur hún atkvæðin og skrásetur niðurstöðu þeirra. Tvö samrit skal gera af fundargerðinni, er skulu undirrituð af allri kjörstjórninni.

Nú hefur atkvæðagreiðslan fallið þannig, að samþykktin hefur hlotið $\frac{3}{4}$ greiddra

atkvæða, og sé það jafnframt að minnsta kosti $\frac{2}{3}$ fjáreigenda samkvæmt kjörskrá, og telst hún þá samþykkt. Samþykktin skal þá send mæðiveikinefnd ásamt öðru samriti fundargerðarinnar. Afhendir nefndin hana ásamt umsögn sinni til landbúnaðarráðuneytisins, og fái hún staðfestingu, gengur samþykktin þegar í gildi.

III. KAFLI

Um ráðstafanir vegna útrýmingar búfjársjúkdóma og fjárskipti.

14. gr.

Nú hefur landbúnaðarráðherra ákveðið, að útrýming og fjárskipti skuli fram fara í einstöku héraði samkvæmt ósk lögmaets meiri hluta fjáreigenda á því svæði, og mæðiveikinefnd telur öruggt, að hægt verði að útvega hæfilega margt af ósýktu fé til fjárskiptanna, og skal hún þá tilkynna framkvæmdastjórn fjárskiptanna, hvenær fjárskipti skuli fram fara. Mæðiveikinefnd undirbýr útrýminguna og fjárskipti í samráði við framkvæmdastjórn fjárskiptanefndar í hlutaðeigandi héraði.

Nú hafa fleiri héruð samþykkt fjárskipti, og skal þá mæðiveikinefnd ákveða, í hvaða röð þau skuli fram fara.

15. gr.

Fjáreigendur utan varnarlinu, er hafa heilbrigt sauðfé, eru skyldir til að selja öll þau gimbrarlömb, er þeir hafa til förgunar, til þeirra fjáreigenda, sem verða að lóga öllu fé sínu, ef krafa kemur fram um það frá mæðiveikinefnd.

Nefndin getur enn fremur ákveðið, með samþykki landbúnaðarráðherra, að áðurgreindir fjáreigendur séu skyldir til að selja öll sín gimbrarlömb. Slíka ráðstöfun má þó ekki gera gagnvart byggðarlagi oftár en þriðja hvert ár.

16. gr.

Kjötverðlagsnefnd skal reikna út og ákveða verð lamba eftir lifandi þunga, miðað við kjöt- og gæruverðlag þess árs. Skulu fjáreigendur þeir, er um ræðir í 15. gr., skyldir að selja bændum þar, sem fjárskipti hafa verið ákveðin, liflömb fyrir það verð.

Nú reynist verð sláturlamba hærra en kjötverðlagsnefnd hefur ákveðið, og skal þá greiða seljendum uppbót á liflömbin samkvæmt tillögum kjötverðlagsnefndar. Uppbætur þessar greiðast af ríkisstyrk bændu samkvæmt 24. gr. laga þessara.

17. gr.

Nú fara fjárskipti fram í einhverju héraði, og skal kjötverðlagsnefnd þá hlutast til um:

- a. Að verðlag á kjöti, að minnsta kosti af yngra fé, verði sem hagkvæmast fyrir þá bændur, er fjárskipti hafa.
- b. Að frystihús á þeim stöðum, þar sem fjárskipti fara fram, gangi fyrir um sölu, og að kjötið verði flutt burt til geymslu eins ört og með þarf, svo að fjárförgun tefjist ekki vegna rúmleysis í frystihúsum.

18. gr.

Mæðiveikinefnd er heimilt, í samráði við framkvæmdastjórn fjárskiptanefndar, að selja ungar ær, sem annars yrði lógað, í önnur héruð, þar sem mæðiveikinefnd og framkvæmdanefnd fjárskipta á viðkomandi svæði eru sammála um, að tryggt sé, að ekki stafi hætta af.

Verð á þessum ám skal vera sem næst $\frac{3}{4}$ verðs pr. kg. í lifandi þunga móts við áætlunarverð kjötverðlagsnefndar á lömbum, og háð sömu verðlagsbreytingum og að framan greinir um lambaverð.

Mæðiveikinefnd ákveður á hverjum tíma, að hve miklu leyti hið opinbera tekur þátt í flutningskostnaði þessa fjár til viðtakenda.

19. gr.

Mæðiveikinefnd hefur yfirumsjón með útrýmingu og fjárskiptum, sem ákveðin eru samkvæmt lögum þessum, og framkvæmdum, sem standa í sambandi við þau, svo sem:

- a. Að fullvissa sig um, áður en fjárskipti fara fram, að héraðið sé tryggt gegn samgöngum sauðfjár frá sýktum héruðum.
- b. Að láta rannsaka heilsufar fjár í þeim héruðum, þar sem ráðgert er að fá líflömb.
- c. Að ákveða í samráði við framkvæmdanefnd, hvenær slátrun skuli hefjast og hvenær henni skuli lokið.
- d. Að hlutast til um, að öll lönd á fjárskiptasvæðinu séu smöluð sauðlaus, og getur nefndin ákveðið, að fjallgöngur og réttir fari fyrir fram en fjallskilareglugerð mælir fyrir, og að fram fari almennar fjárleitir á afréttum og heimalöndum, eftir að slátrun er lokið, og ekki verr mannaðar en í fyrstu göngum, og auk þess eftirleitir eftir þörfum. Fjallskilum þessum skal jafna niður eins og öðrum fjallskilum.
- e. Hún ákveður, hvaða líflömb skuli tekin, og tilkynnir það viðkomandi sýslumönnum með nægum fyrirvara, áður en slátrun hefst, en þeir skulu aftur tilkynna það fjáreigendum, og skal þá fresta slátrun gimbrarlamba, þar til kaup hafa farið fram.
- f. Nefndin hefur umsjón með kaupum, flutningi og merkingu líffjár, í samvinnu og samráði við framkvæmdastjórn viðkomandi fjárskiptasvæðis.

20. gr.

Líffé, sem keypt hefur verið, skal hver fjáreigandi hafa í strangri gæzlu fyrsta missirið eftir að það hefur verið flutt. Nú hefur sýkt eða grunuð kind komið saman við líflömb, og skal þá eigandi lambanna, eða sá, er verður kindarinnar fyrst var, þegar í stað gera næsta hreppstjóra aðvart. Ber honum að bregða samstundis við og einangra féð og tilkynna það framkvæmdastjóra mæðiveikinefndar, sem ákveður, hvort lóga skuli fénu eða ráðstafa því á annan hátt. Eiganda skulu greiddar fullar bætur fyrir fjármissi og óþægindi af þessum sökum.

21. gr.

Veturinn eftir að fjárskipti hafa farið fram skal mæðiveikinefnd velja þar til hæfa menn til að rannsaka fé bænda og framkvæma leit á heimilum, ef ástæða þykir til, í þeim sveitum, svo ugglaut megi telja, að hvergi sé sýktu eða grunuðu fé leynt. Nú kemur í ljós, að fé hefur verið haldið á laun, og skal það þá tekið ásamt öllu fé, sem það hefur komið saman við, og lógað eða ráðstafað á annan hátt á kostnað þess, er leyndi.

Sá, sem leynir fé, skal sæta ábyrgð samkvæmt ákvæðum hegningarlaganna.

Verði brot þess, er leyndi, orsök þess, að lóga verði fé annarra manna, skal hann skyldur að bæta þeim tjón þeirra og óþægindi, er af því hljótast.

IV. KAFLI

Um bætur frá ríkissjóði vegna fjárskipta.

22. gr.

Nú hafa fjárskipti verið ákveðin, og skal þá ríkissjóður kosta flutning líffjárins með bifreiðum eða á skipum, svo og umsjón og eftirlit með fjárkaupunum og flutningi fjárins.

23. gr.

Fjáreiganda skal bæta allt sauðfé, sem slátrað er, samkvæmt fjártölu hans við skattaframtal um síðustu áramót áður en fjárskipti fóru fram, að frádregnum 10%

fjártölunnar. Leggja skal sauðfé í ærgildi, þannig að veturgömumlim gimbura sé talin sem ær, 3 sauðir veturgamlir og eldri sem ein ær, og veturgamall hrútur og eldri sem tvær ær. Geitfé skal bætt eftir sömu reglum og sauðfé.

24. gr.

Ríkissjóður skal greiða fjáreigendum bætur vegna fjárskipta sem hér segir:

1. Haustið eftir að fjárskipti fara fram skal ríkissjóður greiða fjáreiganda sem svarar hálfu lambsverði samkvæmt mati kjötverðlagsnefndar (sbr. 16. gr.) fyrir hvert bótaskyldt ærgildi.
2. Á öðru hausti frá fjárskiptum skal greiða fjáreiganda sem svarar hálfu lambsverði á hvert bótaskyldt ærgildi, er fjáreigandi hefur ekki fengið lamb fyrir, þegar fjárskipti fóru fram, þó aldrei yfir einn þriðja af bótaskyldri fjártölu, enda hafi hann átt kost á að fá keypt lömb, sem svaraði tveim þriðju af bótaskyldri fjártölu haustið, sem fjárskipti voru framkvæmd.
3. Þeir fjáreigendur, sem hafa orðið fyrir fjárfækkun af völdum þeirra sjúkdóma, er útrýma skal, þegar niðurskurður fer fram, fá í næstu fjögur ár á eftir uppeldisstyrk og vaxtastyrk vegna þeirrar fjárfækkunar, eftir þeim reglum, er mæðiveikinefnd setur. Reglur þessar skulu hirtar fjáreigendum áður en til atkvæðagreiðslu kemur um fjárskipti.

25. gr.

Reynist óumflýjanleg nauðsyn að hafa einhver svæði sauðlaus árlangt eftir að niðurskurður hefur farið fram, skal ríkissjóður greiða fjáreigendum hálfu lambsverð fyrir hvert bótaskyldt ærgildi það ár, sem svæðið er sauðlaust. Að öðru leyti skal bótum hagað eins og sagt er fyrir í 24. gr.

26. gr.

Fjáreigendur, sem fjárskipti hafa samkvæmt lögum þessum, eru næstu 3 ár á eftir undanþegnir að greiða afborganir af lánum, og lengist þá lánstíminn sem því svarar. Mæðiveikinefnd sendir lánsstofnunum skrá yfir þá menn, sem falla undir þessi ákvæði.

27. gr.

Réttur til bóta úr ríkissjóði getur aðeins færzt yfir til erfingja, ef þeir halda áfram sauðfjáreign á svæðinu, þar sem skorið var niður. Nú er hún selt eða eigandi flytur burt af svæðinu, og fellur þá niður réttur til bóta.

28. gr.

Teljast nauðsynlegt að framkvæma útrýmingu fjár á sýktu svæði, án þess að samþykki fjáreigenda fái til þess, fyrir þær bætur, sem ákveðnar eru í lögum þessum, skal greiða bætturnar samkvæmt mati, eftir gildandi lögum um eignarnám.

V. KAFLI

Almenn ákvæði.

29. gr.

Nú hefur verið ákveðið að útrýma næmum sauðfjársjúkdómi, og skulu þá gilda, þar sem ákvæði laga þessara ná ekki til og eftir því sem við á, ákvæði I. kafla laga nr. 45 frá 27. maí 1938, um varnir gegn útbreiðslu mæðiveikinnar og stuðning til bænda, er beðið hafa tjón af henni.

30. gr.

Ráðherra er heimilt, eftir tillögum mæðiveikinefndar, að gera hverjar þær ráðstafanir, er hann álitur nauðsynlegar til þess að hindra útbreiðslu næmra sauðfjársjúkdóma og útrýma þeim.

31. gr.

Ráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara.

32. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, allt að 10000 kr., eða fangelsi, og skal með mál út af slíkum brotum farið sem almenn lögreglumál.

33. gr.

Ákvæði I. kafla laga þessara ganga þegar í gildi, og koma til framkvæmda jafnóðum og framkvæmdanefnd telur nauðsynlegt og fé er fyrir hendi.

Ákvæði II.—V. kafla um fjárskipti vegna mæðiveiki koma fyrst til framkvæmda á svæðum þeim, sem eru á jöðrum hinna sýktu héraða á hverjum tíma.